

PORUŠOVANIE AUTORSKÝCH PRÁV ONLINE
V EURÓPSKEJ ÚNII
HUDOBNÉ, FILMOVÉ A TELEVÍZNE DIELA (2017-2020), TRENDY
A SPÚŠŤACIE FAKTORY
ZHRNUTIE



ZHRNUTIE

V tejto správe sa skúma využívanie obsahu porušujúceho autorské práva v členských štátoch EÚ a Spojenom kráľovstve⁽¹⁾ v prípade televíznych programov, hudobných a filmových diel, ktorý sa využíva prostredníctvom rôznych metód prístupu pomocou stolových alebo mobilných zariadení vrátane strímingu, sťahovania, torrentov a softvéru na kopírovanie a konvertovanie. Správa má dve časti: opisnú analýzu trendov vo využívaní obsahu porušujúceho autorské práva a ekonometrickú analýzu faktorov, ktoré vplyvajú na rozdiely medzi členskými štátmi EÚ v mierach výskytu pirátstva.

Analýza vychádza z rozsiahleho súboru údajov o prístupe k webovým stránkam ponúkajúcim pirátsku hudbu, filmy a televízne programy vo všetkých 28 členských štátoch za obdobie od januára 2017 do decembra 2020. Súbor údajov obsahuje viac ako 240 tisíc súborov⁽²⁾ s celkovým počtom 133 miliárd prístupov.

Hlavným záverom správy je, že digitálne pirátstvo klesá v prípade všetkých typov obsahu, ako je znázornené na obrázku 1 a v tabuľke 1 nižšie. Okrem dočasného nárastu filmového pirátstva na jar 2020, pokles pokračoval aj počas pandémie COVID: pirátstvo sa znížilo o 20 % v roku 2018, o 6 % v roku 2019 a o 34 % v roku 2020⁽³⁾.

(¹) Spojené kráľovstvo je zahrnuté v tejto štúdii, pretože bolo členským štátom Európskej únie počas väčšiny obdobia, na ktoré sa vzťahuje správa, a bolo zahrnuté v predchádzajúcej správe týkajúcej sa rokov 2017 a 2018.

(²) Presne 241 920 súborov.

(³) Miery zmien boli vypočítané porovnaním decembrových údajov každého roka so zodpovedajúcimi údajmi z predchádzajúceho roka. Keďže za december 2016 neboli k dispozícii žiadne údaje, miera zmeny v roku 2017 bola vypočítaná porovnaním januára 2018 s januárom 2017.

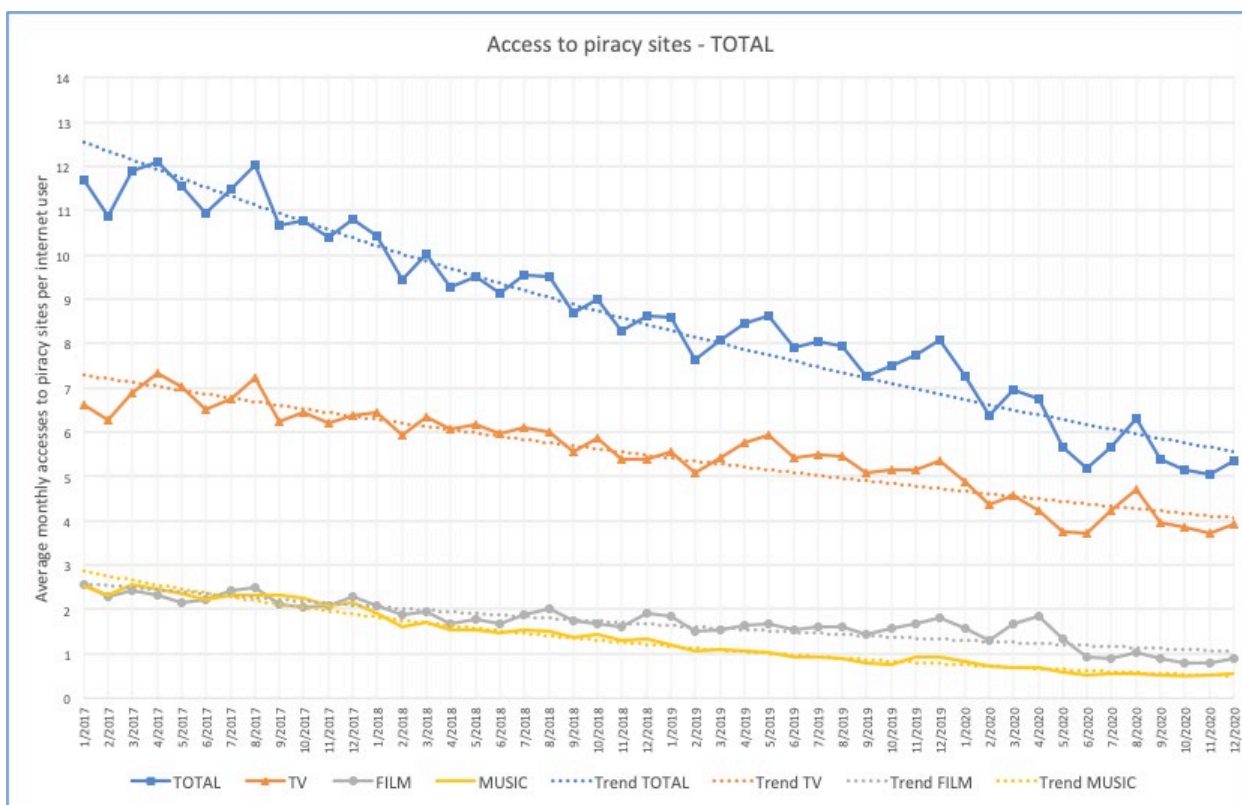
Tabuľka 1 – Ročné zmeny v prístupe k pirátskemu obsahu, roky 2017 až 2020

	SPOLU	Televízia	Film	Hudba
2017*	-10,9 %	-2,9 %	-18,9 %	-23,5 %
2018	-20,1 %	-15,2 %	-16,4 %	-38,4 %
2019	-6,3 %	-1,0 %	-4,7 %	-30,2 %
2020	-33,8 %	-26,9 %	-50,6 %	-40,9 %

*január 2018 v porovnaní s januárom

2017

Obrázok 1 – Trendy pirátstva v EÚ 28, roky 2017 až 2020



Prístup k pirátskemu obsahu v EÚ klesol od roku 2017 do roku 2020 na polovicu. Pokles bol obzvlášť výrazný v hudbe, kde sa prístup k pirátskemu obsahu znížil o 81 %. Počas rovnakého obdobia kleslo filmové pirátstvo kleslo o 68 % a televízne pirátstvo o 41 %.

Medzi členskými štátmi boli významné rozdiely. Priemerný používateľ internetu v EÚ v roku 2020 pristúpil k obsahu porušujúcemu autorské práva 5,9-krát mesačne. Lotyšskí užívatelia navštívili nelegálne stránky takmer dvakrát častejšie, zatiaľ čo poľskí používatelia tak urobili 3,8-krát za mesiac. Celkovo boli Fínsko, Francúzsko, Holandsko, Nemecko, Poľsko, Rakúsko, Rumunsko, Spojené kráľovstvo, Španielsko, a Taliansko pod priemerom EÚ.

Cieľom ekonometrickej analýzy v časti 5 je vysvetliť dôvody týchto rozdielov medzi členskými štátmi. Na základe rešerše existujúcej literatúry a dostupných zdrojov údajov bolo preskúmaných viacero faktorov, ktoré mohli mať vplyv na využívanie pirátskeho obsahu v danej krajine⁽⁴⁾.

Spomedzi sociálno-ekonomických faktorov majú na využívanie pirátskeho obsahu podľa všetkého najväčší vplyv miera **nerovnosti** a **príjem na obyvateľa**: vysoký príjem na obyvateľa a nízky stupeň príjmovej nerovnosti sa spájajú s nižšími mierami využívania nezákonného obsahu, pričom ostatné faktory zostávajú nemenné.

Väčšie **tolerovanie digitálneho pirátstva**, ako dokazujú odpovede na príslušné otázky v štúdiu o vnímaní duševného vlastníctva, sa takisto spája s vyššou mierou využívania pirátskeho obsahu. V krajinách s podobnou úrovňou príjmu a nerovnosti je pirátstvo zvyčajne vyššie v tých krajinách, v ktorých väčšia časť verejnosti považuje pirátstvo za prijateľnú možnosť, ak nie je k dispozícii žiadna legálna ponuka (ako sa uvádza v štúdiu o vnímaní duševného vlastníctva), najmä v prípade hudobného pirátstva.

Zdá sa, že **vedomosť o legálnych ponukách** (ako sa uvádza v štúdiu o vnímaní duševného vlastníctva) znižuje využívanie pirátskeho obsahu. Rovnako **počet legálnych platforiem** pre filmy a televízne kanály tiež znižuje využívanie pirátskeho obsahu (tento výsledok nemožno overiť v prípade hudby, pretože počet platforiem zostal počas obdobia stabilný takmer vo všetkých krajinách).

Okrem toho existuje kladná súvislosť medzi **podielom mladých ľudí** (vo veku 15 až 24 rokov) na populácii krajiny a rozsahom filmového pirátstva.

(4) Výsledky ekonometrickej analýzy sú v tejto štúdiu výrazne presnejšie ako v predchádzajúcej štúdiu (rok 2019). Dodatočné dostupné údaje umožnili použitie pokročilejších štatistických techník, než aké boli dostupné v predchádzajúcej štúdiu.